

Riktlinjer för författarskap vid vetenskaplig publicering

Det är vanligt med forskningssamarbete i stora grupper där olika kulturer och konventioner vad gäller medförfattarskap och författarordning kan råda. Att vara författare till en vetenskaplig artikel innebär en viktig merit. För att undvika konflikter i samband med publicering av vetenskapligt material bör forskarna tidigt under arbetet diskutera hur författarnas insatser skall dokumenteras i artikeln, såväl i lokala som nationella och internationella samarbeten. Det är också önskvärt att en levande diskussion förs i Medicinska fakultetens forskningsmiljöer om förhållningssätt till rekommendationer på området (Vetenskapsrådet, 2017; ALLEA, 2017; ICMJE, 2019). Sådana diskussioner underlättar när man som forskare i olika sammanhang behöver argumentera kring, och förhålla sig till, författarfrågan.

Etikkommittén vid medicinska fakulteten, Umeå universitet, har utarbetat nedanstående rekommendation. Den bygger på tidigare riktlinjer från 2008 och 2016. Dessa har reviderats år 2020 utifrån 'Recommendations for the conduct, reporting, editing, and publication of scholarly work in medical journals' (ICMJE, 2019), som är den senaste versionen av de s.k. Vancouverreglerna. Vid revisionen har även Vetenskapsrådet 'God forskningssed' (Vetenskapsrådet, 2017) beaktats. Dessa riktlinjer ska beaktas vid överväganden om författarskap.

Medförfattarskap grundas enbart på vetenskapliga insatser.

Meriterad till författarskap är den som:

1. lämnat påtagliga och intellektuella bidrag till projektets idé eller design; eller datainsamling, analys eller tolkning av data; OCH
2. skrivit utkast till artikeln, eller kritiskt reviderat utkastet vad avser intellektuellt viktigt innehåll; OCH
3. slutligt godkänt artikeln inför publicering; OCH
4. samtyckt till att vara ansvarig för alla aspekter i arbetet genom att försäkra att frågor om korrekthet och hederlighet på lämpligt sätt har utretts och säkerställts.

Punkterna 1-4 ska samtliga vara uppfyllda.

Den som uppfyller kvalifikationerna enligt punkterna 1 – 4 ovan *skall* vara medförfattare.

Den som uppfyller det första kriteriet ska ges tillfälle att delta i arbetet med utkastet och att slutgiltigt godkänna publicering.

Medförfattarskap ska om möjligt överenskommas i samband med planeringen av publikationen. Den som uppfyller kvalifikationerna enligt punkterna 1–4 ovan ska vara medförfattare och ska kunna deklarerat vilka insatser hen har gjort samt ange eventuell intressekonflikt (jäv). Samtliga medförfattare skall godkänna den insända versionen av manuskriptet och därmed erkänna sitt ansvar för publikationen. För varje del av ett manuskript skall minst en av författarna ha detaljansvar. Alla författare ska vara medvetna om vem som har utfört vad i arbetets olika delar och ha förtroende för de andra medarbetarnas hederlighet (se p 4 ovan).

Vad som *inte* meriterar till författarskap:

- att enbart tillhandahålla finansiering eller laboratorietrymme
- att enbart uppfylla kriteriet 1 ovan, t.ex. enbart ha deltagit i datainsamlingen
- att bidra med rutinmässigt tekniskt arbete

UMEÅ UNIVERSITET

- att ge generell handledning till forskargruppen utan specifikt vetenskapligt bidrag till projektet

Varje författare skall ha deltagit i arbetet med artikeln i tillräcklig omfattning och ha tillräckliga kunskaper för att offentligt kunna ta ansvar för alla delar av artikelns innehåll och slutsatser. De som bidragit till arbetet, men inte tillräckligt för att vara medförfattare bör omnämnas i '*acknowledgement*' eller under särskild rubrik som "clinical/participating investigator" eller "Scientific advisor". Alla personer som omnämns i "Acknowledgement" bör ge tillstånd till att omnämnas. Tidskrifternas redaktörer kan kräva skriftligt godkännande.

Författarordning:

Första namnet i författarordningen bör vara den som lagt ned merparten av arbetet i studien/manuskriptet. Den som lagt ner näst mest arbete bör stå som *andra namn*. *Sista namnet* bör vara den seniora forskare som fungerat som handledare/vetenskaplig garant. Inom vissa forskargrupper tillämpas alfabetisk ordning med undantag av första och ibland andra namnet.

Källor:

ALLEA – All European Academies (2017) The European code of conduct for research integrity. Revised Edition.

<https://allea.org/code-of-conduct/>

International Committee of Medical Journal Editors (2019) Uniform recommendations for manuscripts submitted to biomedical journals: writing and editing for biomedical publication.

<http://www.icmje.org/index.html>

Vetenskapsrådet, God Forskningssed (2017).

<https://www.vr.se/sokresultat.html?query=Vetenskapsr%C3%A5det+%282017%29#query/God%20Forskningssed>